

COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL

Brussel, 3 mei 1999.

Omzendbrief nr. COL 7/99 van het College van Procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep

Mijnheer/Mevrouw de Procureur-generaal,
Mijnheer/Mevrouw de Nationaal magistraat,
Mijnheer/Mevrouw de Procureur des Konings,
Mijnheer/Mevrouw de Arbeidsauditeur,

Betreft: Informatieverstrekking aan de pers door de gerechtelijke overheden en de politiediensten gedurende de fase van het vooronderzoek - Gemeenschappelijke omzendbrief van 30 april 1999

In bijlage zend ik U de "Gemeenschappelijke omzendbrief van de Minister van Justitie en het College van procureurs-generaal betreffende de informatieverstrekking aan de pers door de gerechtelijke overheden en de politiediensten gedurende de fase van het vooronderzoek" die na overleg tussen de Minister van Justitie en het College van Procureurs-generaal op 30 april 1999 werd goedgekeurd.

Deze gemeenschappelijke omzendbrief treedt in werking op 15 mei 1999.

Voor het College van Procureurs-generaal (A. VAN OUDENHOVE, Procureur-generaal te Brussel, F. SCHINS, Procureur-generaal te Gent, A. THILY, Procureur-generaal te Luik, G. LADRIERE, Procureur-generaal te Bergen, Chr. DEKKERS, Procureur-generaal te Antwerpen).

G. LADRIERE,
Procureur-generaal te Bergen
Voorzitter van het College

Gezamenlijke omzendbrief van de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal betreffende de informatieverstrekking aan de pers door de gerechtelijke overheden en de politiediensten gedurende de fase van het vooronderzoek

INHOUDSTAFEL

I.	RICHTLIJNEN	
1.	Algemene bepalingen	4
2.	Doelstellingen	6
3.	Algemeen principe	7
4.	De mogelijkheid tot aanwijzing of delegatie	7
4.1	De perswoordvoerder van het parket	7
4.2	De perswoordvoerder van de politie	8
4.3	De bevoegdheden van de politiediensten in hun relatie met de pers	8
5.	De instemming van de onderzoeksrechter	10
6.	De wettelijke vereisten	11
7.	De aard, de inhoud en de vorm van de informatieverstrekking	12
7.1	Basisregels	12
7.2	Actieve of passieve informatieverstrekking	13
7.3	Communicatietechnieken	14
7.4.	Mondeling, schriftelijk of elektronisch	15
8.	De bestemmingen van de informatie	15
9.	Opheffingsbepaling	16
10.	Evaluatie	16
II.	COMMENTAAR	18

I. RICHTLIJNEN

Gelet op de artikelen 6, 8 en 10 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van 4 november 1950;

Gelet op de artikelen 14, 17 en 19 van het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966;

Gelet op de artikelen 19, 22 en 25 van de Grondwet;

Gelet op artikel 80 van de wet van 8 april 1965 op de jeugdbescherming;

Gelet op de artikelen 15 en 35 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt;

Gelet op de wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek;

Gelet op de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus;

Gelet op de omzendbrieven van de ministers van Justitie DU BUS DE WARNAFFE, VERMEYLEN en GOL van resp. 27 juli 1953, 9 april 1965 en 15 juni 1984, die de verhoudingen tussen de gerechtelijke autoriteiten en de pers reguleerden en evolutief een werkbare praktijkinvulling mogelijk gemaakt hebben gedurende 45 jaar;

Gelet op de omzendbrief van minister van Binnenlandse Zaken VANDE LANOTTE van 10 oktober 1995 betreffende de relatie politiediensten en pers;

Gelet op de omzendbrief nr. COL 12/98 van het College van procureurs-generaal bevattende richtlijnen ter toepassing van de wet van 12 maart 1998, meer bepaald de rubrieken persmededelingen p. 34 en p. 58;

Gelet op de richtlijn van minister van Justitie VAN PARYS van 16 maart 1999 betreffende de regeling van de samenwerking, de coördinatie en de taakverdeling tussen de lokale politie en de federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie, en de omzendbrief nr. COL 6/99 van 16 april 1999 van het College van procureurs-generaal ter uitvoering van deze richtlijn;

Gelet op de parlementaire besprekingen van de wet van 12 maart 1998 waarbij meermaals werd verwezen naar de bepalingen van de aangehaalde ministeriële circulaires en werd gesteld dat de huidige wettige regeling de bestaande praktijk bevestigt;

Gelet op de referaten van het colloquium AJustitie en pers@ georganiseerd door de Senaatscommissie van Justitie op 7, 8 en 9 december 1995;

Gelet op de gemeenschappelijke intentieverklaring van de actoren van Justitie van

29 februari 1996, waarbij minister van Justitie DE CLERCK het verbeteren van de communicatie en de beeldvorming over Justitie prioritair stelde;

Hebben de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal, na overleg en elk binnen hun bevoegdheid, de volgende richtlijnen uitgewerkt.

1. ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Voor de toepassing van deze richtlijnen wordt verstaan onder:

1° *vooronderzoek*: de onderzoeksfase die zich situeert vóór de rechtszitting van het vonnisgerecht en twee vormen kan aannemen:

een *opsporingsonderzoek* dat onder de leiding van de procureur des Konings wordt gevoerd en het geheel van de handelingen is die ertoe strekken de misdrijven, hun daders en de bewijzen ervan op te sporen en de gegevens te verzamelen die dienstig zijn voor de uitoefening van de strafvordering¹;

een *gerechtelijk onderzoek* dat onder de leiding van de onderzoeksrechter verloopt en het geheel van de handelingen is die ertoe strekken de daders van misdrijven op te sporen, de bewijzen te verzamelen en de maatregelen te nemen die de rechtscolleges in staat moeten stellen met kennis van zaken uitspraak te doen²;

2° *onderzoeksrechter*: de gevorderde onderzoeksrechter die overeenkomstig de wet van 12 maart 1998 al dan niet toestemming geeft aan de procureur des Konings om, indien het openbaar belang het vereist, de pers te woord te staan met betrekking tot een gerechtelijk onderzoek³;

3° *procureur des Konings*: de korpsoverste van het openbaar ministerie die, indien het openbaar belang het vereist, de pers te woord staat⁴;

1 artikel 28bis, '1, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering (Sv.)

2 artikel 55, eerste lid, Sv.

3 zie artikel 57, '3, Sv.

4 zie artikel 28quinquies, '3, Sv.

- 4° *perswoordvoerder van het parket*: de magistraat van het openbaar ministerie die gemachtigd is om mededelingen te doen aan de pers;
- 5° *politiediensten*: de federale politie, de korpsen van de lokale politie⁵ en de bijzondere politie-en inspectiediensten;
- 6° *perswoordvoerder van de politie*: het personeelslid van de politie, gemachtigd om de pers te woord te staan;
- 7° *pers*: de journalisten, het technisch personeel en het redactioneel hulppersoneel van de binnenlandse en buitenlandse gedrukte, audiovisuele en elektronische media;
- 8° *delegatie*: de specifieke of permanente machtiging verleend door de procureur des Konings aan de politiewoordvoerder bedoeld in 6°.

1.2 Deze richtlijnen zijn gericht aan:

- de leden van het openbaar ministerie en de personeelsleden van de politiediensten bedoeld in 1.1.5°;
- de leden en het personeel van de parketsecretariaten en de leden van de griffies voor zover zij taken uitvoeren onder leiding van het parket.

1.3 Deze richtlijnen zijn van toepassing op onderzoeksdaden in het raam van een vooronderzoek die ertoe strekken misdrijven en hun daders op te sporen, de bewijselementen te verzamelen en strafrechtelijke vervolging mogelijk te maken⁶.

1.4 De procureur des Konings waakt over de goede uitvoering, ten allen tijde, van deze omzendbrief.

Hij zorgt voor de organisatie van de informatiedoorstroming tussen de perswoordvoerder van het parket, de andere parketmagistraten en de perswoordvoerder van de politie.

⁵ artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.

⁶ zie artikel 8 Sv. en de opdrachten van gerechtelijke politie omschreven in artikel 15 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt

- 1.5 Deze richtlijnen kunnen vanzelfsprekend niet anticiperen op alle mogelijke situaties die zich kunnen voordoen.

2. DOELSTELLINGEN VAN DE OMZENDBRIEF

- 2.1 De omzendbrief regelt de informatieverstrekking door de parketten en de bevoegde politiediensten over vooronderzoeken aan de pers.

Hij beoogt een uniforme, praktische invulling te geven aan het wettelijk kader ter zake, zoals neergelegd in de wet tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek van 12 maart 1998, de wet 'Franchimont'.

- 2.2 De omzendbrief beoogt een evenwichtige relatie tussen gerechtelijke autoriteiten en pers op het vlak van de informatieverstrekking.

De opportuniteit van het verstrekken van informatie en de inhoud ervan moeten steeds beoordeeld worden in functie van het algemeen belang.

Dit algemeen belang moet de resultante zijn van een afweging, noodzakelijkerwijs door het parket, van de belangen van een behoorlijke rechtsbedeling en de belangen van een goede informatiedoorstroming⁷.

- 2.2.1 De perswoordvoerder waakt erover dat het belang van het onderzoek niet wordt geschaad. Tevens zal hij bij de informatieverstrekking respect opbrengen voor de particuliere rechten van verdachten, slachtoffers en getuigen.

- 2.2.2 De perswoordvoerder zal binnen de grenzen bedoeld in 2.2.1 respect opbrengen voor het recht op informatie. Bovendien kan het onderzoek gebaat zijn bij een correcte informatievoorziening.

- 2.2.3 Een adequate informatieverstrekking draagt bij tot het vertrouwen van de bevolking in de gerechtelijke instellingen.

⁷

zie onder meer E.H.R.M., arrest SundayTimes t. Verenigd Koninkrijk van 26 april 1979, serie A, vol. 30, ' 65

3. ALGEMEEN PRINCIPE

De informatieverstrekking aan de pers inzake vooronderzoeken behoort tot de bevoegdheid van de procureur des Konings, in voorkomend geval na instemming van de onderzoeksrechter⁸.

Deze basisregel kadert in de voor deze materie relevante krachtlijnen van de wet van 12 maart 1998, met name:

- het geheim karakter van het gecodificeerde vooronderzoek en de wettelijke uitzonderingen⁹;
- het versterkte gezag van de procureur des Konings over de politiediensten en de verduidelijking van hun respectieve plichten¹⁰.

Wanneer de procureur des Konings informatie verstrekt aan de pers moet hij eerst en vooral nagaan of de vraag binnen zijn bevoegdheid valt, en of de feiten zich situeren binnen een vooronderzoek.

Indien hij niet bevoegd is, zal hij in de mate van het mogelijke doorverwijzen. Zo kan hij doorverwijzen naar de persrechter, de procureur-generaal, de Hoge Raad voor de Justitie, de minister van Justitie, de krijgsauditeur of naar een andere procureur des Konings of bevoegde rechterlijke overheid.

4. DE MOGELIJKHEID TOT AANWIJZING OF DELEGATIE

4.1 De perswoordvoerder van het parket.

De procureur des Konings kan één of meerdere eerste-substituten of substituten van zijn parket aanwijzen om de functie van perswoordvoerder uit te oefenen. Deze aanwijzing kan specifiek of permanent zijn.

⁸ zie de artikelen 28quinquies, '3, en 57, '3, Sv.

⁹ zie de artikelen 28quinquies, '1 en 57, '1, Sv

¹⁰ Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl. Stukken Senaat, zitting 1997-1998, nr. 1-704/4 - p. 31

4.2 De perswoordvoerder van de politie

De procureur des Konings kan de uitoefening van deze functie delegeren aan de perswoordvoerder van de politie, die daartoe is aangeduid door de korpschef van de betrokken politiedienst na overleg met de procureur des Konings.

Deze delegatie kan specifiek of permanent zijn.

Specifieke delegatie: de beperkte dossierafhankelijke machtiging tot informatieverstrekking aan de pers, die wordt verleend aan de perswoordvoerder van de politie door de procureur des Konings.

Permanente delegatie: de aan de perswoordvoerder van de politie verleende machtiging tot informatieverstrekking aan de pers zonder verplichting tot voorafgaand overleg met de procureur des Konings.

De procureur des Konings overlegt met de korpschef over de organisatie van de informatiedoorstroming tussen het parket en de perswoordvoerder van de politie.

4.3. De bevoegdheden van de politiediensten in hun relatie met de pers.

Naargelang de categorie waartoe de zaak behoort, kan de perswoordvoerder van de politie al dan niet beschikken over een permanente of een specifieke delegatie om de pers te woord te staan.

Het is slechts in deze context dat hij uit eigen beweging de pers mag waarschuwen.

4.3.1 Categorie 1: zaken die het voorwerp uitmaken van gespecialiseerde opdrachten van gerechtelijke politie¹¹

- a. de zware criminaliteit of de georganiseerde criminaliteit, in het kader waarvan de volgende feiten worden gepleegd: ontvoering; afpersing; gijzeling; bomaanslag; car-en homejacking; hold-up; moord; brandstichting; valsmunterij en valse betaalmiddelen;
- b. de ernstige en zwaarwichtige bedreigingen ten aanzien van

¹¹

zie de ministeriële richtlijn van 16 maart 1999 tot regeling van de samenwerking, de coördinatie en de taakverdeling tussen de lokale politie en de federale politie inzake de opdrachten van gerechtelijke politie, p. 9-10, en de omzendbrief nr. COL 6/99 van 16 april 1999 betreffende hetzelfde onderwerp.

magistraten, politiemensen, getuigen, ...

- c. de corruptie en de ernstige en complexe misdaden en wanbedrijven ten nadele van de materiële of morele belangen van de openbare dienst;
- d. de georganiseerde economische, financiële, sociale en fiscale delinkwentie: het witwassen van de opbrengst van ernstige of georganiseerde criminaliteit; de ernstige en/of georganiseerde sociale of fiscale inbreuken; de fraude ten nadele van de doelstellingen of de financiële belangen van de Europese Unie; het misdrijf van voorkennis; het onwettig aantrekken van spaargeld in het openbaar; de beurskoersmanipulatie; de financiële oplichting;
- e. de computercriminaliteit;
- f. de grootschalige zwendel: drugs; wapens, munitie en explosieven; milieu; hormonen; voertuigen; kunst/antiek; namaakartikelen;
- g. de diefstal en de afpersing van nucleair materiaal;
- h. de mensenhandel;
- i. het terrorisme;
- j. de sekten.

In deze zaken en inzake de zedenmisdrijven, in het bijzonder pedofilie, is in principe geen informatieverstrekking aan de pers door de politiedienst toegelaten en is evenmin een permanente delegatie mogelijk. Er moet steeds verwezen worden naar de procureur des Konings of, in voorkomend geval, de krijgsauditeur.

In het raam van een afspraak met de procureur des Konings of de krijgsauditeur kan evenwel een perswoordvoerder van de politie specifiek gedelegeerd worden met het oog op informatieverstrekking aan de pers.

4.3.2 Categorie 2: zaken die niet het voorwerp uitmaken van gespecialiseerde opdrachten van gerechtelijke politie

Deze categorie omvat onder meer verkeerszaken, kleine diefstallen, het aantreffen van personen zonder wettelijke verblijfsvergunning.

De mededelingen aan de pers kunnen overeenkomstig een permanente delegatie aan de perswoordvoerder van de politie waarvan de voorwaarden worden bepaald in overleg tussen de procureur des Konings of de krijgsauditeur en de korpschef van de politiedienst, onverminderd het voorbehoud dat voortvloeit uit de tussenkomst van de onderzoeksrechter.

4.3.3 Categorie 3: informatie betreffende feiten die net gebeurd zijn

De politieambtenaren mogen de pers nooit uit eigen beweging waarschuwen.

De politieambtenaren kunnen evenwel geconfronteerd worden met vragen van de pers omtrent de feiten, hun oorzaak, de eventuele bewijzen, daders of betrokkenen.

Gegevens van gerechtelijk belang die niet algemeen kunnen vastgesteld worden door het publiek, mogen niet medegedeeld worden aan de pers. Deze regel doet geen afbreuk aan de informatieverstrekking over feitelijke gegevens die behoren tot de bestuurlijke politie, zoals plaats, datum, uur van een ongeval of een brand, de uitgestrektheid van de schade zoals zij door het publiek kan vastgesteld worden, de identiteit van de eigenaar van het gebouw.

Manifest foutieve insinuaties kunnen ontkend worden.

5. **DE INSTEMMING VAN DE ONDERZOEKSRECHTER**

De wet voorziet dat tijdens het gerechtelijk onderzoek de persmededelingen niet verstrekt worden door de onderzoeksrechter zelf, maar wel door de procureur des Konings met instemming van de onderzoeksrechter¹².

De procureur des Konings moet in zijn hoedanigheid van vervolgende instantie evenwel steeds de pers kunnen mededelen of de onderzoeksrechter gelast werd en op basis van welke tenlastelegging.

De onderzoeksrechter heeft de zeggenschap over zijn onderzoek, hetgeen met zich brengt dat elke mededeling hierover slechts met zijn goedkeuring kan plaatsvinden.

Deze goedkeuring strekt zich uit tot de mededeling in het algemeen en niet tot elk afzonderlijk element van de mededeling.¹³

¹² artikel 57, ' 3, Sv.

¹³ Memorie van toelichting, Parl. Stukken Kamer van Volksvertegenwoordigers, , nr. 857/1-96/97 - p. 43

De procureur des Konings kan de mondelinge of schriftelijke toestemming vragen aan de onderzoeksrechter¹⁴.

Hij zal in de loop van het gerechtelijk onderzoek regelmatige contacten onderhouden met de onderzoeksrechter om een adequate informatieverstrekking te verzekeren.

De procureur des Konings kan in overleg treden met de onderzoeksrechter om de modaliteiten van de overdracht van informatie tussen onderzoeksrechter en parket te organiseren.

6. DE WETTELIJKE VEREISTEN

De bevoegde procureur des Konings verstrekt informatie met inachtneming van de wettelijke vereisten terzake.

6.1 De wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek, preciseert dat :

- *de procureur des Konings gegevens aan de pers kan verstrekken indien het openbaar belang het vereist;*
- *de procureur des Konings daarbij moet waken over de inachtneming van:*
 - *het vermoeden van onschuld;*
 - *de rechten van de verdediging van de verdachte of in verdenkinggestelde, het slachtoffer en derden;*
 - *het recht op eerbied voor het privé-leven en de waardigheid van personen;*
- *voor zover als mogelijk, de identiteit van de in het dossier genoemde personen niet wordt vrijgegeven.¹⁵*

¹⁴ Verslag namens de Commissie voor de Justitie, Parl. Stukken Senaat, zitting 1997-1998, nr. 1-704/4 - p. 218

¹⁵ de artikelen 28 quinquies, '3 en 57, '3, Sv.

- 6.2 *De publicatie en verspreiding van teksten, tekeningen, foto's of enigerlei beelden waaruit de identiteit kan blijken van minderjarigen die vervolgd worden of tegen wie een maatregel is genomen, zijn verboden.*¹⁶
- 6.3 *Publicatie en verspreiding van teksten, tekeningen, foto's of enigerlei beelden waaruit de identiteit kan blijken van een slachtoffer van seksueel geweld zijn verboden, tenzij met schriftelijke toestemming van het slachtoffer of met toestemming, ten behoeve van het onderzoek, van de met het onderzoek belaste magistraat.*¹⁷
- 6.4 *Politieambtenaren mogen aangehouden, gevangen of opgehouden personen, buiten noodzaak, niet aan publieke nieuwsgierigheid blootstellen. Zij mogen deze personen zonder hun instemming niet onderwerpen of laten onderwerpen aan vragen van journalisten of derden die vreemd zijn aan de zaak, noch van hen beeldopnamen maken of laten maken behalve die welke bestemd zijn voor hun identificatie of voor andere door de bevoegde gerechtelijke instantie vastgestelde doeleinden. Behalve om hun verwanten te verwittigen, mogen zij de identiteit van de betrokken personen niet bekend maken zonder daartoe de instemming van de bevoegde rechterlijke instantie te hebben gekregen.*¹⁸

7. DE AARD, DE INHOUD EN DE VORM VAN DE INFORMATIEVERSTREKING

7.1 Basisregels

De procureur des Konings en de gemachtigde perswoordvoerder van de politie hebben de taak om objectieve en correcte informatie te verstrekken aan de pers, rekening houdend met de specificiteiten van het medium. Het

¹⁶ artikel 80, lid 2, van de wet van 8 april 1965 op de jeugdbescherming

¹⁷ artikel 378bis van het Strafwetboek

¹⁸ artikel 35 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt; zie de omzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken van 10 oktober 1995 betreffende de relatie politiediensten en pers

weigeren van informatie kan tot gevolg hebben dat onjuiste informatie gepubliceerd wordt welke nadien moeilijk te corrigeren valt. Bovendien kan het onderzoek gehypothekerd worden door een onjuiste publicatie.

Gelet op voormelde wettelijke vereisten (punt 6) moeten discretie en reserve in acht genomen worden bij de informatieverstrekking. Dit veronderstelt een zorgvuldig taalgebruik en het vermijden van een persoonlijk oordeel.

Betreffende het slachtoffer en zijn verwanten mogen geen details worden prijsgegeven die hen secundair kunnen victimiseren.

In dezelfde geest als artikel 35 van de wet op het politieambt (punt 6.4) moet hun recht op eerbied voor het privé-leven verzekerd worden.

Er moet in de mate van het mogelijke over gewaakt worden dat ze hen aanbelangende, gevoelige feiten of elementen niet eerst via de pers dienen te vernemen.¹⁹ Indien de pers kennis blijkt te hebben van de identiteit van het slachtoffer kan gevraagd worden om deze in te houden tot de rechtstreekse familieleden op de hoogte zijn gebracht door de gerechtelijke of administratieve overheid.

Van de in het dossier betrokken personen kunnen enkel het geslacht, de leeftijd en eventueel de woonplaats uit eigen beweging worden medegedeeld (zie punt 7.2), er rekening mee houdend dat het mededelen van gegevens die hen kunnen identificeren, moet vermeden worden.

Persoonsgegevens zoals etnische herkomst, nationaliteit en seksuele geaardheid kunnen slechts vermeld worden indien ze relevant zijn.

7.2 Actieve of passieve informatieverstrekking

De procureur des Konings of de gemachtigde perswoordvoerder van de politie gaat na in welke mate het aangewezen is om actief dan wel passief informatie te verstrekken. Hij doet dit naargelang de aard en de specifieke elementen van elke zaak en het evenwicht van de betrokken belangen.

Actieve informatieverstrekking: de procureur des Konings of de perswoordvoerder van de politie neemt zelf het initiatief om informatie te verstrekken aan de pers.

Passieve informatieverstrekking: er wordt slechts informatie verstrekt op vraag van de pers.

Zo kan de procureur des Konings:

¹⁹

zie artikel 3bis voorafgaande titel Sv.

- beslissen regelmatig een persbriefing te organiseren;
- actief naar buiten treden wanneer een bepaald strafrechtelijk feit sterke beroering heeft teweeggebracht in de publieke opinie en/of wanneer het aangewezen is het publiek te informeren over het beleid in dergelijke zaken;
- het initiatief nemen om foutieve gegevens die zijn verspreid over een vooronderzoek in het openbaar belang en eventueel in het belang van de betrokkenen recht te zetten;
- de niet-vervolging of buitenvervolginstelling door het onderzoeksgerecht meedelen aan de pers wanneer over de zaak uitvoerig werd bericht.

De procureur des Konings of de perswoordvoerder van de politie behandelt de journalisten op gelijke voet, behoudens uitzonderlijke omstandigheden waarbij een journalist over exclusieve informatie beschikt, doch steeds zonder afbreuk te doen aan het algemene recht op informatie.

7.3 Communicatietechnieken

De procureur des Konings of de gemachtigde perswoordvoerder van de politie gaat na in welke mate het aangewezen is om gebruik te maken van aangepaste communicatietechnieken. Hij doet dit naargelang de aard en de specifieke elementen van elke zaak en het evenwicht van de betrokken belangen.

De procureur des Konings of de perswoordvoerder van de politie kan uitzonderlijk en op gemotiveerde wijze de voorwaarden van een embargo bedingen, zijnde de afspraak om tijdelijk geen gebruik te maken van bepaalde informatie. Dit kan zowel individueel ten aanzien van een journalist die over bepaalde exclusieve informatie blijkt te beschikken, als collectief ten aanzien van de beroepsgroep.

In hoogst uitzonderlijke omstandigheden kan hij tijdelijk een volledige informatiestop afkondigen.

Wanneer een journalist de afspraak betreffende de gehanteerde techniek niet respecteert, kan de procureur des Konings of de perswoordvoerder van de politie deze houding melden bij de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB)²⁰, dit met het oog op behandeling door

²⁰

AVBB, Steenkoolkaai, 9bis, 1000 Brussel, tel. 02/229.14.70; fax: 02/223.02.72

haar deontologische instanties, alsmede aan de hoofdredacteur van het betrokken medium.

Communicatietechnieken

Informatieverstrekking on the record: de procureur des Konings of de perswoordvoerder van de politie mag officieel worden geciteerd.

Informatieverstrekking off the record: de informatie mag worden gebruikt maar de woordvoerder mag niet geciteerd worden. Het betreft inlichtingen die het de journalist mogelijk maken on the record verstrekte informatie correct weer te geven.

Background-informatie betreft inlichtingen die geenszins door de journalist mogen worden gepubliceerd, en slechts tot doel hebben diens referentiekader en begrip te vergroten.

Een embargo is de afspraak om een tijdelijke stilte in acht te nemen, een uitstel van berichtgeving.

Een informatiestop of black-out is het tijdelijk niet mededelen van enige informatie aan de pers.

7.4 Mondeling, schriftelijk of elektronisch

De informatieverstrekking kan mondeling, schriftelijk of elektronisch verlopen, rekening houdend met de specificiteiten van het medium.

De procureur des Konings, eventueel in overleg met de onderzoeksrechter, of de perswoordvoerder van de politie kan voor de ene of de andere vorm kiezen naargelang de aard en de specifieke elementen van de zaak

Hij kan zich ook richten tot een persagentschap.

8. DE BESTEMMELINGEN VAN DE INFORMATIE

De informatie wordt in principe uitsluitend verstrekt aan beroepsjournalisten erkend door de bevoegde Erkenningscommissie krachtens de voorwaarden

opgenomen in de wet van 30 december 1963²¹, alsmede aan journalisten-stagiairs erkend door de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB), de erkende beroepsunie.

Alleen voor de zaken die niet het voorwerp uitmaken van gespecialiseerde opdrachten van gerechtelijke politie bedoeld in 4.3.1, kan de informatieverstrekking ook gebeuren aan niet-beroepsjournalisten die verbonden zijn aan een medium.

Ook buitenlandse journalisten moeten in het bezit zijn van een officiële perskaart.

9. OPHEFFINGSBEPALING

De ministeriële omzendbrieven van 27 juli 1953, 9 april 1965 en 15 juni 1984 worden slechts opgeheven voor wat betreft de punten die geregeld worden in huidige omzendbrief.

10. EVALUATIE

Voormelde richtlijnen en hun toepassing zullen ten laatste twee jaar na de inwerkingtreding, bepaald op 15 mei 1999, geëvalueerd worden.

Goedgekeurd op

²¹

wet van 30 december 1963 betreffende de erkenning en de bescherming van de titel van beroepsjournalist

De minister van Justitie

Tony VAN PARYS

De Procureur-generaal bij
het Hof van Beroep te Bergen,
Voorzitter van het College van
procureurs-generaal

De Procureur-generaal bij
het Hof van Beroep te Brussel,
Deken van het College van
procureurs-generaal

Gaston LADRIERE

André VAN OUDENHOVE

De Procureur-generaal bij
het Hof van Beroep te Gent

De Procureur-generaal bij
het Hof van Beroep te Luik

Frank SCHINS

Anne THILY

De Procureur-generaal bij
het Hof van Beroep te Antwerpen

Christine DEKKERS

II. COMMENTAAR

1. ALGEMENE BEPALINGEN

- 1.3 Het toepassingsgebied beperkt zich tot informatieverstrekking over onderzoeksdaaden gedurende de fase van het vooronderzoek.

Daden van bestuurlijke politie en disciplinaire aangelegenheden vallen dus niet onder het toepassingsgebied.

Ook de informatieverstrekking gedurende de fase van behandeling in openbare rechtszitting door een vonnisgerecht, en de achtergrondinformatie over het gerechtelijk en politieel functioneren, vallen buiten het toepassingsgebied.

4. DE MOGELIJKHEID TOT AANWIJZING OF DELEGATIE

- 4.1 Een eerste-substituut of substituut kan permanent worden aangewezen om mededelingen te doen aan de pers.

Daarnaast kan de procureur des Konings één of meerdere eerste-substituten of substituten aanwijzen om specifiek en tijdelijk de functie van perswoordvoerder uit te oefenen.

Dit kan het geval zijn voor de parketmagistraat die nacht-of weekenddienst heeft, in het kader van deze dienst. Dit kan ook het geval zijn voor een parketmagistraat gelast met een complex dossier, wanneer het voor een correcte informatievoorziening aangewezen is dat deze magistraat, samen met de perswoordvoerder van het parket, rechtstreeks inlichtingen verstrekt aan de pers.

- 4.2 Wat de delegatie aan de perswoordvoerder van de politie betreft, zal gelet op de wet van 7 december 1998 in praktijk een onderscheid moeten gemaakt worden tussen de politiewoordvoerders:

- bij de politiediensten op lokaal niveau;
- op federaal niveau, met betrekking tot gespecialiseerde onderzoeken of onderzoeken die de grenzen van het gerechtelijk arrondissement overschrijden.

5. DE INSTEMMING VAN DE ONDERZOEKSRECHTER

Door de taak van de persmededelingen aan het parket toe te bedelen, was het de bedoeling van de wetgever om direct contact tussen de onderzoeksrechter en de pers te vermijden, omdat dit de noodzakelijke sereniteit van het gerechtelijk onderzoek zou kunnen in het gedrang brengen²².

7. DE AARD, DE INHOUD EN DE VORM VAN DE INFORMATIEVERSTREKKING

- 7.1 Gelet op het vermoeden van onschuld, is het aangewezen steeds te vermelden dat de betrokkene slechts verdacht wordt van bepaalde feiten. Er kan ook vermeld worden dat een verdachte de feiten ontkent of een verschonings- of rechtvaardigingsgrond inroept.

Artikel 3bis voorafgaande titel Sv. legt aan de gerechtelijke overheden de verplichting op "slachtoffers en hun verwanten zorgvuldig en correct te bejegenen, in het bijzonder door terbeschikkingstelling van de nodige informatie". Wanneer ze belangrijke en persoonlijk aanbelangende gegevens eerst via de pers moeten vernemen (gegevens die dus niet onder het geheim van het onderzoek vallen), kan dit bijkomend leed berokkenen en een moeilijk te herstellen vertrouwensbreuk veroorzaken. Een embargo of een informatiestop kunnen uitstekende instrumenten zijn om dit te voorkomen.

De anonimiteit van de in het dossier betrokken personen kan niet altijd gegarandeerd worden, zeker niet wanneer ze een belangrijke maatschappelijk functie hebben of gekend zijn bij een breder publiek. De identiteit moet dan ook *in de mate van het mogelijke* geheim worden gehouden.

- 7.4 Voor de vorm van de berichtgeving over vermiste personen, moet verwezen worden naar de ministeriële richtlijn met betrekking tot de opsporing van vermiste personen van 22 juli 1997.

²²

Memorie van toelichting, Parl. Stukken Kamer van Volksvertegenwoordigers, nr. 857/1-96/97 - p. 43

8 BESTEMMELINGEN VAN DE INFORMATIE

De hoedanigheid van beroepsjournalist kan worden aangetoond door de voorlegging van een officiële perskaart afgeleverd door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Stagiairs beschikken over een stagiairkaart afgeleverd door de AVBB.

De perswoordvoerders kunnen zich steeds bij de AVBB bevragen over het al dan niet erkend zijn van een journalist die zich tot hen wendt.

Bij telefonisch contact kan het volstaan dat een kopie van de officiële kaart wordt overgemaakt per fax.

Buitenlandse journalisten die in België beroepsactief zijn, beschikken over en moeten dan ook voorlegging kunnen doen van dezelfde persdocumenten als de Belgische beroepsjournalisten.

Als uitzondering op het principe moet voor de zaken bedoeld in afdelingen 4.3.2 en 4.3.3 van de omzendbrief, informatieverstrekking aan niet-beroepsjournalisten mogelijk blijven.

Er mag immers niet uit het oog verloren worden dat deze lokale correspondenten op het terrein vaak zeer goede contacten onderhouden met de politieambtenaren. Deze reële vertrouwensband, gegroeid in het raam van hun respectieve werkzaamheden, mag niet verloren gaan.

9. OPHEFFINGSBEPALING

De ministeriële omzendbrieven van 27 juli 1953, 9 april 1965 en 15 juni 1984 hebben een ruimere draagwijdte dan huidige gezamenlijke omzendbrief die enerzijds, naast de politiediensten, slechts betrekking heeft op de parketmagistraten en anderzijds enkel de fase van het vooronderzoek beoogt.

Bijgevolg blijven ze van toepassing voor hetgeen niet geregeld is in huidige omzendbrief.

KONINKRIJK BELGIE
DIENSTEN VAN DE EERSTE MINISTER
**KAART
VAN BEROEPSJOURNALIST**
(ART. 16 VAN HET K.B. VAN 26.1.1963)

ROYAUME DE BELGIQUE
SERVICES DU PREMIER MINISTRE
**CARTE DE JOURNALISTE
PROFESSIONNEL**
(ART. 16 DE L'ARRETE ROYAL DU 26.1.1963)

M. _____
_____ est admis
à porter le titre de journaliste professionnel
conformément à la loi du 30 décembre 1963.

Pour le Premier Ministre:
Le Directeur Général de
la Chancellerie.

(Nom: _____)
Prénoms: _____
Né(e) à: _____
le _____
Agre(e) le _____
par décision n° _____ de la
Commission d'Agréation
Commission d'Appel _____

PHOTO

(Scellé du
Premier Ministre)

REMARQUE IMPORTANTE: Dès que le cesse de remplir les conditions prévues par l'article 16 de la loi du 30 décembre 1963, le titulaire de la carte de journaliste professionnel a le devoir de venir en informer le président de la section de la commission à laquelle il a été nommé sur sa demande (art. 15 al. 1 de l'arrêté royal du 26 janvier 1963).

N° _____

Le titulaire.

DEZE KAART

geeft recht op het vervoer met afslag - (043)

N.M.B.S. (75%) - OOSTENDE LINES (75%) - De LUN - T.E.C.

De reductie is toepasselijk op het gedeelte van de volle prijs van een enkel vervoerbewijs dat het bij de tarieven vastgestelde minimumbedrag overtreft; in voorkomend geval blijft de door de "Slaswagenmaatschappij" gevorderde beslag of het toeslag-ticket in bepaalde internationale treinen te betalen.

LE PRESENT LAISSER PASSER
donne droit au transport à tarif réduit - (043)

S.N.C.B. (75%) - OOSTENDE LINES (75%) - T.E.C. - De LUN

La réduction s'applique sur la partie du prix simple à plein tarif excédant le montant maximum prévu par les tarifs; le cas échéant, le tarif demandé par la "Compagnie des Wagons-Lits" ou le ticket de surtaxe prévu pour certains trains internationaux reste dû.

1997	1998	1999	2000	2001
AGJPB 1997 AVBB	AGJPB 1998 AVBB			

KONINKRIJK BELGIË
ROYAUME DE BELGIQUE

Ministerie van Binnenlandse Zaken
Ministère de l'Intérieur

**PERS
PRESSE**

Nationale perskaart
Laissez-passer nationale

De overheden worden verzocht de titulaires alle faciliteiten te verlenen in verband met de verrijzen van openbare orde en van het verkeer.

Les autorités sont invitées à accorder au titulaire toutes facilités compatibles avec les exigences de l'ordre public et de la circulation.

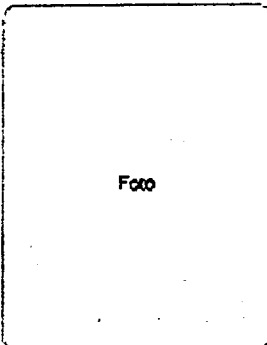
Dit stuk is van generlei waarde wanneer het gaat om verkeersbepalingen in het belang van het leger.

Le présent document n'est pas valable lorsqu'il s'agit de restrictions apportées à la circulation dans un intérêt militaire.

VOOR DE MINISTER.
De Secretaris-generaal:

POUR LE MINISTRE.
Le Secrétaire général:

E. BEYENS

Foto

Nr / N° :
N00000

NAAM/NOM
Voornaam/Prénom

SPECIMEN

Nr van identiteitskaart of -bewijs :

N° de la carte ou du document d'identité :

000 0000000 00

Geboren te : XXXXXXXX

Né(e) à :

Op : 00/00/00

Le :

Nationaliteit : XXXXXX

Nationalité :

Persorgaan :

Organe de Presse

XXXXXX

SPECIMEN

Berceptsjournalist - erkenningsnr. :

Journaliste professionnel - n° de reconnaissance :

N00000

De Voorzitter van de A.V.B.B. :

Le Président de l'A.G.J.P.B. :

Handtekening van de titularis :

Signature du titulaire :

KONINKRIJK BELGIE
ROYAUME DE BELGIQUE

Ministère van Binnenlandse Zaken
Ministère de l'Intérieur

Foto

SPECIMEN
NATIONALE PERSKAART
L'ANNÉE NATIONALE DE LA PRESSE
1997 - 2001

NAAMLOOS Voorbaar Proefm

Nr. 00000

Wet van 15 maart 1990
de perswetgeving

1997-2001

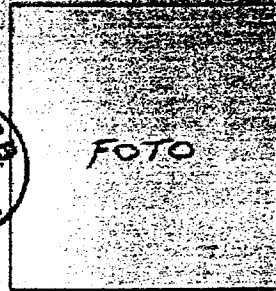
1997-2001
de perswetgeving

SPECIMEN

AGJPB - STAGIAIRE
AVBB - STAGIAIR

1999

PRESSE PERS

PHILIPPE LERUTH
PROFESSEUR

HOUDER/TITULAIRE

LES MEMBRES SONT MATRICULÉS À RECONNAÎTRE AU TITULAIRE TOUTES FACILITÉS
OCCUPATIONNELLES AVEC LES AUTORITÉS DE L'ÉTAT PUBLIC ET DE LA
COMMUNICATION.

DE WERKPLEGEN WORDEN VERBODEN DE TITULAIRE ALLE FACILITEITEN EN
VERLENINGEN ZAKEN VERBODEN MET DE VERZEKERINGEN DE OVERNAME
CARE EN VAN HET VERKEER.

LA GÉNÉRALITÉ DES MEMBRES DE LA PRESSE PERS DOIT BÉNÉFICIER
D'UNE MATRICULE NORMALE ET D'UNE PHOTO D'IDENTIFICATION.

ALGEMEEN DE WERKPLEGEN VAN DEZE NAAFT EEN KORTING VAN 50% TOE OP
DE NORMALE TARIFFEN VULLI, FAAR, UITSLUITEND OP DE GABRIËL-LIJNEN.

ALGEMENE VERENIGING
VAN BEROEPSJOURNALISTEN IN BELGIË (AVBB)
STEFENKOOIKAAI, 9 DE - 1000 BRUSSEL
TEL. 02229 14.70 - FAX 02223.02.72
e-mail: avbb@bncqar.journalist.be

ASSOCIATION GÉNÉRALE DES JOURNALISTES
PROFESSIONNELS DE BELGIQUE (AGJPB)
QUAI A LA MOULLE, 9 DE - 1000 BRUXELLES
TEL. 02229 14.60 - FAX 02223.02.72
e-mail: agjp@bncqar.journalist.be

BELGIE BELGIQUE BELGIEN

CARTE DE PRESSE STAGIAIRE
STAGIAIR-PERSKAART

1999

B.F.F.P. - P.P.F.B. De Voorzitter - Le Président

LES AUTORITES ONT INTENDU A FACILITER AU TITULAIRE TOUTES FACILITES
COMPATIBLES AVEC LES ENJONCTIONS DE L'ORDRE PUBLIC ET DE LA
SECURITE.

DE VERHOUDEN WORDEN VERDROEG DE TITULAIRE ALLE FACILITEITEN DE
AFWIJZEN IN ZOVER VERPASTROUW MET DE VERBODEN VAN DE OPENBARE
ORDE EN VAN HET VERKEER.

LA SAISON D'ETRE AU TITULAIRE DE LA PRESENTE CARTE DE PRESSION
EST UN DROIT NORMAL A TOUTE PART - SUR LES LIGNES SAISON.

DEZINE KONT DE INHOUDE VAN DEZE KAART EEN KORTING VAN SCHILDER OP
DE VERKRIJF VAN ENKELE VAN DE SAISON D'ETRE OP DE SAISON D'ETRE.

BELGISCHE FOTO EN FILMPERS (B.F.F.P.)
Savenk d'Ani. 9 B - 1000 Brussel.
TEL 02 225 14 65 - FAX 02 225 06 24

PRESSE PHOTOGRAPHIQUE ET FILMÉE
DE BELGIQUE (P.P.F.B.)

Cheval. H. d'Ani. 9 B - 1000 Brussel.
TEL 02 225 14 65 - FAX 02 225 06 24